

Avtorici prispevka:
Mag. Jasmina Žnidaršič
Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede, Slovenija, jasmina.pavlin@fov.uni-mb.si

Dr. Mojca Bernik
Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede, Slovenija, mojca.bernik@fov.uni-mb.si

Management sprememb na področju naravovarstva in hortikulture

Izvleček

Vsakodnevno smo priča spremembam v okolju, ki se odražajo v kvaliteti življenja vsakega posameznika. Spremembe na področju naravovarstva in hortikulture se z razvojem inovacij vpeljujejo v razvoj človeka in njegovega odnosa do okolja. V prispevku je predstavljena raziskava vpliva sprememb na področju naravovarstva in hortikulture v Sloveniji. Izdelana je analiza povezave med hortikulturo, naravovarstvom, samooskrbo s hrano v Sloveniji in zdravim načinom prehranjevanja.

Ključne besede: management sprememb, naravovarstvo, hortikultura

Change management in the field of nature protection and horticulture

Summary

Every day we are witnessing changes in the environment, reflected in the quality of life of each individual. Changes in the field of nature protection and horticultural are introduced with the innovation in human development and its relationship to the environment. This paper presents a survey of changes impact in the field of nature conservation and horticulture in Slovenia. Made is an analysis of the correlation between horticulture, nature protection, food self-sufficiency in Slovenia and a healthy diet.

Key words: change management, nature protection, horticulture

1 Uvod

V Sloveniji smo v zadnjem času priča večjim spremembam na področju trajnostnega razvoja podeželja. Ohranjanje prebivalstva in gospodarske dejavnosti na podeželju je danes za države posameznih držav Evropske unije, med njimi tudi Slovenijo temeljnega pomena za obstoj družbe. Dejstvo je, da se vpliv globalizacije, okoljske spremembe, tehnološki napredek s svojo mehanizacijo in s svojim neizprosno tempo, spremembe v demografskih značilnostih držav ter ostale spremembe kažejo v zmanjševanju razvoja gospodarskih dejavnosti na podeželju.

Trenutno se v Sloveniji in ostalih članicah EU srečujemo z izzivom zagotavljanja globalne prehranske varnosti. Samooskrba s hrano je v skladu z Resolucijo o strateških usmeritvah slovenskega kmetijstva in živilstva (Ur. L. RS, št. 25/2011, v nadaljevanju ReSURSKŽ) namreč le 30%, po povprečni velikosti kmetijskih gospodarstev (2007 6,5 ha) kot po produktivnosti (0,17 PDM/ha) pa Slovenija zaostaja za povprečjem EU-27 za okoli dvakrat (za EU-15 okoli trikrat) in se tako uvršča v skupino članic z najneugodnejšo strukturo *kmetijstva*.

Zagotavljanje globalne prehranske varnosti je zato postalo pomembno družbeno vprašanje. Povečevanje produktivnosti bo mogoče samo ob prilagoditvi podnebnim spremembam, ob ustreznih naložbah v tehnologijo, prenosu znanja, dodatnih naložbah v raziskave in razvoj ter izgradnji ustreznih institucij na regionalni in na mednarodni ravni.

2 Spremembe glede zagotavljanja prehranske varnosti v Sloveniji

Glede zagotavljanja prehranske varnosti v Sloveniji v prvi vrsti primanjkuje kmetijskih površin, saj se je od leta 1991 do konca leta 2009 po uradnih podatkih velikost kmetijskih površin, ki so v uporabi, v hektarih zmanjšala za 16,5 odstotka ali za 94 tisoč hektarov. Tako je zdaj v Sloveniji za kmetijsko proizvodnjo na voljo le še 470 tisoč hektarov zemljišč, kar je 886 kvadratnih metrov na prebivalca. To Slovenijo med članicami EU uvršča na 24. mesto, kar pomeni, da imajo samo tri članice manj kmetijskih zemljišč na prebivalca (Kocbek, 2011).

Drug problem, s katerim se srečuje Slovenija je, da je obseg kmetijske proizvodnje pri nas kljub visokemu tehnološkemu napredku še vedno močno odvisen od vremenskih in podnebnih razmer. Te so bile po letu 2000 zelo spremenljive, kar se je neposredno izrazilo predvsem v nihanju rastlinske pridelave. Najbolj pereča je samooskrba z zelenjavo, saj je izjemno nizka in se še poslabšuje. Zelenjadnice v strukturi rabe njiv in vrtov zavzemajo manj kot 2%. Čeprav se povpraševanje po zelenjavi povečuje, mu pridelava ne sledi. V letu 2008 smo jo pridelali za 5 % manj kot v letu 2004 in za 11 % manj kot v letu 2005. Ponudba zelenjadnic je močno odvisna od vremenskih razmer, hkrati pa tudi omejena na kratek čas sezone. Izpostavljena sta predvsem dva naravna vira, povezana s pridelavo zelenjave: voda in ravninski del zemljišč, kjer je pogosto suša. Večina površin z zelenjavo je na prostem, zaščitena pa je le manj kot desetina površin, namakanja so izjemno skromna. Z večjo zaščito in namakanjem kmetijskih površin bi pridelavo precej bolj stabilizirali, dosegali višje pridelke, višjo kakovost in s tem tudi višjo dodano vrednost nujno skrbno načrtovanega prostorskega razvoja (Umanotera, 2010).

Pri tem pa se pojavi problem okoljevarstva, saj bi morali za namakanje zagotoviti ustrezno količino vode, ki pa jo je zlasti v sušnih obdobjih premalo. Melioracijski posegi v 80-tih letih 20. Stoletja so imeli izrazito negativen vpliv na okolje. Zaradi njih so izginila marsikatera

mokrišča (v letih med 1973 in 1991 je bilo izsušenih 70 000 ha, kar pomeni skoraj 40% vseh mokrišč), ki so zaradi svoje hidrološke dinamike in značilnosti okolja zibelka biotske raznovrstnosti in kot taka izrednega pomena za obstoj človeka.

Iz ReSURSKŽ je razvidno, da je Slovenija kasneje z uredbami določila velik delež območij, ki so deležna posebnega režima upravljanja z vidika varovanja okolja, Vodovarstvena območja predstavljajo več kot 20 % (442.822 ha) ozemlja Slovenije. Znotraj najožjih vodovarstvenih območij, ki so zavarovana z uredbami, se nahaja 1.198 ha kmetijskih zemljišč. Priobalni pasovi z omejitvami zavzemajo 14.649 ha kmetijskih zemljišč, od tega 3.073 ha njiv. 36 % ozemlja Slovenije (720.288 ha) je določeno kot območje Natura 2000 in vključeno v evropsko mrežo posebnih varstvenih območij. V Naturi 2000 je 26 območij (23 % slovenskega ozemlja) določenih po Direktivi o pticah in 260 območij (32 % slovenskega ozemlja) po Direktivi o habitatih. Kmetijska zemljišča zajemajo 20 % posebnih varstvenih območij. Poleg posebnih varstvenih območij so v Sloveniji določena še zavarovana območja (parki, naravni rezervati in spomeniki), ki predstavljajo okoli 12 % ozemlja ter ekološko pomembna območja.

Da bi povečali samooskrbo s hrano v Sloveniji bi bilo potrebno tudi nujno povečati delež mladih na podeželju in povečati izobrazbeno strukturo v slovenskem kmetijstvu. Posledice pomanjkanja znanja se kažejo v počasnem razvoju posameznih dejavnosti na podeželju in nizki stopnji inovativnosti. Analize vpisa v terciarno izobraževanje s področja kmetijstva kažejo, da se število kandidatov za ta študij zmanjšuje, kar kaže na pomanjkanje privlačnosti tega poklica. V letu 2010 je bilo na Biotehniški Fakulteti Univerze v Ljubljani na področju Agronomije in hortikulture na univerzitetni študij vpisanih 64 kandidatov, na višjestrokovni študij pa 100 kandidatov. Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede je imela na področju agronomije v letu 2010 na visokošolskem študiju vpisanih 45 kandidatov, na področju ekološkega kmetijstva 27 in na področju kmetijstva univerzitetnega študija le 17 kandidatov (pridobljeno na: http://www.vpis.uni-lj.si/vpis/kazalo_analiza.htm, 12.2.2012).

Da bi v prihodnje povečali zanimanje ljudi za ta poklic, bi bilo potrebno:

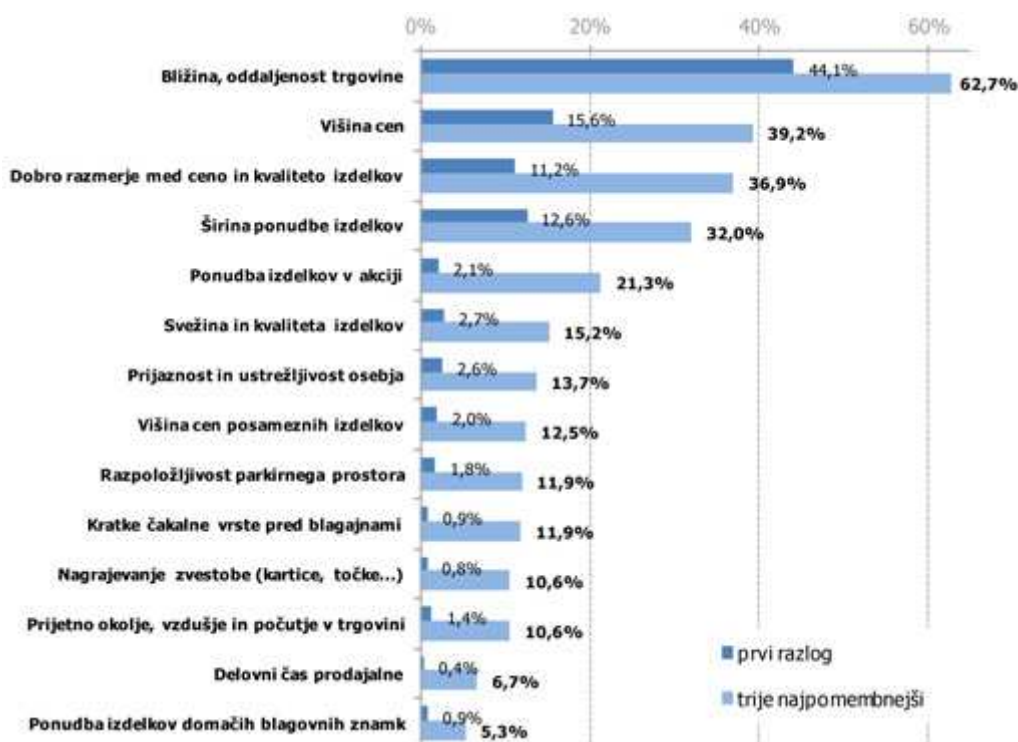
- dvigniti ugled poklica kmetovalec
- dvigniti samospoštovanje kmeta
- povečati razumevanje kmetijstva kot podjetništva
- urediti stabilen ekonomski položaj
- uvesti prenos sodobnih tehnologij v prakso
- uvesti prikaz dobrih praks (mladi v kmetijstvu)
- povečati promocijo izobraževalnih ustanov na področju kmetijstva

Pri tem bi bilo potrebno vzpostaviti celovit sistem prenosa znanja, ki bi se po končanem formalnem šolanju nadaljeval tudi v bodoče. To pomeni, da bi bile informacije o posameznih izobraževanjih dostopne vsem, da bi potekala tudi individualna izobraževanja, predvsem pa da bi bil posameznikom omogočen vpogled dobrih praks v njihovem okolju. Sočasno bi bilo potrebno povezati delovanje posameznih kmetij ter prenos znanja med njimi,

Naslednje področje večjih sprememb se vsekakor nanaša na potrošnika, njegovo ozaveščenost pri nakupu zdrave in kakovostne hrane, predvsem pa hrane slovenskega porekla. Sprememba vrednost v današnji družbi ter njihov vpliv na človeka kot potrošnika, katerega cilj je pridobivanje materialnih dobrin, se kaže v čezmernem kopičenju neakovostnih, predvsem pa nepotrebnih stvari. V tem pogledu se človekov pogled na prehranjevanje in kupovanje kakovostne hrane ne razlikuje od ostalih dobrin. V zadnjem času je h kupovanju cenene in neakovostne hrane tujega porekla pripomogla tudi recesija, ki je povzročila znižanje osebnih dohodkov na eni strani, na drugi strani pa globalizacija trga, ki je k nam pripeljala ponudnike hrane tujih prehranjevalnih verig. Posebej bi lahko izpostavili porast tujih diskontnih prodajaln v Sloveniji, kjer so slovenski izdelki običajno redko prisotni oziroma jih sploh ni.

V raziskavi (Šušteršič, 2009), ki je raziskovala vpliv makoekonomskih razmer na nakupe v diskontnih prodajalnah, je bilo ugotovljeno, da se je kupna moč potrošnika v letu 2009 (vzorec 150 anketirancev) zmanjšala v 81% primerih, od tega jih 74% kupuje v diskontnih prodajalnah, 58% več potrošnikov pa je postalo rednih kupcev v obdobju enega leta v diskontnih prodajalnah. Kljub temu, da so rezultati raziskave pokazali, da je najpogostejši vzrok, da ljudje ne kupujejo v diskontnih prodajalnah dvom v kvaliteto izdelkov, pa je vseeno 46% anketirancev potrdilo, da verjame v kvaliteto ponujenih izdelkov v diskontnih prodajalnah. Zanimivo je tudi ugotovitev, da v diskontnih prodajalnah kupujejo predvsem potrošniki z nižjimi in povprečnimi dohodki, medtem ko so tisti z nadpovprečnimi dohodki v manjšini. Rezultati raziskave so pokazali tudi pozitivno korelacijo med stopnjo izobrazbe in kupovanjem v diskontih, pri čemer je bilo ugotovljeno, da v večji meri kupujejo izdelke v diskontnih prodajalnah predvsem potrošniki z nižjo stopnjo izobrazbe. To je v določeni meri tudi pričakovano, saj imajo ljudje z nižjo stopnjo običajno nižje osebne dohodke, od tega pa je pa je odvisna tudi njihova kupna moč.

Da je vodilo diskontnih prodajalcev približati svoje poslovalnice čim bližje kupcu (območje 10 km) podpira dejstvo, da se večina potrošnikov odloča na nakup v bližini svojega doma, kar potrjuje tudi raziskava (Bajde, 2011), izvedena v letu 2011. Kar 44% anketirancev je kot ključni razlog za izbiro trgovine navedlo bližino trgovine, skoraj dve tretjini anketirancev pa uvrščata bližino trgovine vsaj med tri najpomembnejše razloge (slika 1).

Slika 1: Najpomembnejši razlogi za nakupovanje v izbrani trgovini (Bajde, 2011)

Lahko rečemo, da skoraj tretjina anketirancev (31 %) na prvo mesto uvršča cenovni vidik nakupovanja (višina cen, razmerje med ceno in kvaliteto, izdelki v akciji, višina cen posameznih izdelkov), kar 80 % pa med glavna tri merila uvršča vsaj en razlog, povezan s cenami (Bajde, 2011).

Iz navedenega lahko sklepamo, da ozaveščenost potrošnika do izdelkov slovenskega porekla ne moremo graditi na ekonomskih elementih. Dokler potrošnik ne bo imel zagotovljenega svojega eksistencialnega minimuma, ne bo posegal po slovenskih izdelkih,

pa najsi bodo še tako kvalitetni, saj mu osebni dohodki tega ne bodo omogočali. Lahko pa gradimo na ozaveščenosti otrok in mladine, da jih poskušamo vpeljati v zdrav način prehranjevanja v sklopu vrtcev in šol (primer dobre prakse Tradicionalni slovenski zajtrk).

Da bi torej dosegli trajnostni razvoj podeželja pri nas in s tem povečali samooskrbo s prehrano v Sloveniji bi se morali najprej prilagoditi vsem spremembam, ki so doletele razvoj kmetijstva v Sloveniji in ki smo se jih začeli zavedati dokaj pozno. Kljub temu, da je vlak že speljal, pa imamo še vedno možnost, da skočimo na zadnji vagon in vlak usmerimo v pravo smer. Zato je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije (2010) v okviru skupne kmetijske politike po letu 2013 definiralo sledeče ukrepe:

- a) zagotavljanje prehranske varnosti s stabilno lokalno pridelavo varne, kakovostne, raznovrstne in potrošniku dostopne hrane ter s tem zagotavljanje primerne ravni samooskrbe in lokalne trajnostne oskrbe prebivalstva;
- b) povečevanje konkurenčne sposobnosti kmetijstva in živilstva;
- c) trajnostna raba proizvodnih potencialov in zagotavljanje s kmetijstvom povezanih javnih dobrin, ob upoštevanju kriterijev varovanja okolja ter ohranjanja biotske raznovrstnosti;
- d) zagotavljanje skladnega in socialno vzdržnega razvoja podeželja (v sodelovanju z drugimi politikami) ter ohranjanje kmetijstva in poseljenosti na območjih, ki so manj primerna za kmetovanje.

Vsi ti ukrepi pa bodo ostali le na papirju, če se posamezniki ne bodo začeli odgovorneje obnašati do sebe in do družbe. Da bi lahko naredili premike v tej smeri, moramo začeti na tem delati že danes. Ugotoviti moramo, kje se nahajamo, kam želimo priti in kako bomo do tja prišli. V nadaljevanju so tako predstavljeni izsledki raziskave, katere cilj je bil ugotoviti, ali se zavedamo teh problemov in sprememb, ki smo jim priča danes ali pa si zatiskamo oči in slepo hodimo naprej.

3 Metodologija

3.1 Hipoteze

Z raziskavo smo želeli preveriti naslednje hipoteze:

H1: Med potrebami po spremembah na področju samooskrbe hrane in spremembami v načinu prehranjevanja obstaja pozitivna povezava

H2: Med potrebami po spremembah v hortikulturi zaradi novih vrednot in skrbjo za varovanje okolja obstaja pozitivna povezava

H3: Kupovanje slovenskih proizvodov in skrb za okolje sta pozitivno povezana

H4: Med pomembnost samooskrbe s hrano in potrebami po spremembah v hortikulturi zaradi novih vrednot obstaja pozitivna povezava

H5: Anketiranci menijo, da v trgovinah ni dovolj slovenskih prehranskih izdelkov

3.2 Instrument in spremenljivke

Naše hipoteze smo testirali s pomočjo vprašalnika. Študija je bila izvedena v januarju 2012. Vprašalnik je bil zaprtega tipa in anonimen.

Vprašalnik je sestavljen 21 vprašanj v zvezi z (1) podatki o anketirancu (način študija, vrsta študija, letnik študija, spol in starost), (2) faktorji, povezani s hortikulturo, (3) faktorji, povezani z varovanjem okolja, (4) faktorji, povezani s samooskrbo in (5) faktorji, povezani z zdravim prehranjevanjem.

Spremenljivke, ki smo jih uporabili v raziskavi, so:

1. Splošni podatki

S1 Način študija

S2 Vrsta študija

- S3 Letnik študija
- S4 Spol
- S5 Starost
- 2. Hortikultura
  - S6 Nove vrednote terjajo spremembe na področju hortikulture
  - S7 Nove gospodarske razmere terjajo prilagoditev na področju hortikulture
  - S8 Inovacije na področju hortikulture so pomembne
  - S9 Management ima na področju hortikulture pomembno vlogo
- 3. Varovanje okolja
  - S10 Management ima pomembno vlogo na področju varovanja okolja
  - S11 Skrb za okolje je pomembna
  - S12 Hortikultura vpliva na okolje
  - S13 Samooskrba s hrano je povezana z varovanjem okolja
- 4. Samooskrba
  - S14 V trgovinah je dovolj slovenskih prehranskih izdelkov
  - S15 Doma sami pridelamo sadje in zelenjavo
  - S16 Samooskrba s hrano je pomembna
  - S17 Potrebne so izboljšave/spremembe na področju samooskrbe s hrano v Sloveniji
- 5. Zdrava prehrana
  - S18 Jem doma pridelano hrano
  - S19 Kupujem slovenske proizvode
  - S20 Zdravo prehranjevanje je pomembno
  - S21 Način prehranjevanja se spreminja

Zaznavanje anketirancev (vprašanja S6 na S21) je bil izmerjeno na lestvici od 1 do 5, pri čemer: 1 – sploh ne drži, 2 – ne drži, 3 – niti drži, niti ne drži, 4 - drži, 5 – popolnoma drži.

Za vprašanja 6-21 smo izračunali koeficient Cronbach's alpha. Vrednost je bila 0,708 kar kaže na dobro zanesljivost merjenja. Glede na sestavo in lastnosti vzorca, smo prepričani, da je ta reprezentativen.

3.3 Vzorec

Udeleženci v tej študiji, so bili naključno izbrani in so sodelovali prostovoljno. Vzorec je bil sestavljen iz 24 (48%) žensk in 26 (52%) moških. Anketiranci so bili stari od 19 do 41 let, povprečna starost je 24,6 let.

3.4 Rezultati

Sprva smo naredili frekvenčne tabele (tabela 1) za spremenljivke, ki smo jih uporabljajo v naši raziskavi.

Tabela 1: Frekvenčna tabela za spremenljivke

	N		Mean	Median	Std. Deviation	Minimum	Maximum
	Valid	Missing					
Hortikultura							
S6	50	0	4,06	4,00	,767	2	5
S7	50	0	4,10	4,00	,647	3	5
S8	50	0	4,14	4,00	,857	2	5
S9	50	0	4,10	4,00	,647	3	5
Varovanje okolja							

S10	50	0	4,08	4,00	,634	2	5
S11	50	0	4,76	5,00	,476	3	5
S12	50	0	4,48	5,00	,580	3	5
S13	50	0	4,44	4,00	,577	3	5
Samooskrba s hrano							
S14	50	0	1,78	1,00	1,036	1	5
S15	50	0	2,90	3,00	,863	2	5
S16	50	0	4,70	5,00	,580	3	5
S17	50	0	4,68	5,00	,587	3	5
Zdravo prehranjevanje							
S18	50	0	3,02	3,00	,820	2	5
S19	50	0	4,36	4,00	,693	3	5
S20	50	0	4,60	5,00	,571	3	5
S21	50	0	4,64	5,00	,563	3	5

Prvi sklop vprašanj se je nanašal na trditve povezane s hortikulturo. V povprečju so se anketiranci strinjali s trditvami, ki smo jih postavili v anketnem vprašalniku, saj so na vsa štiri vprašanja večinoma odgovarjali z drži in nekateri s popolnoma drži. Večjih odstopanj pri odgovorih ni bilo. Drugi sklop vprašanj se je nanašal na trditve povezane z varovanjem okolja. Tu so se anketiranci najbolj strinjali s trditvijo, da je skrb za okolje pomembna. Aritmetična sredina pri tem vprašanju je kar 4,76, standardni odklon pa ,476. Večinoma so z drži ali popolnoma drži odgovarjali tudi na ostala tri vprašanja. Tretji sklop vprašanj se je nanašal na trditve povezane s samooskrbo s hrano. Anketiranci so se večinoma popolnoma strinjali s trditvama, da je samooskrba s hrano pomembna (aritmetična sredina 4,70, standardni odklon ,580) ter trditvijo, da so potrebne izboljšave na področju samooskrbe s hrano v Sloveniji (aritmetična sredina 4,68, standardni odklon ,587). Niso pa se strinjali s trditvijo, da je trgovinah dovolj prehrabnih izdelkov. Največ jih je pri tem vprašanju odgovorilo z sploh ne drži (aritmetična sredina 1,78, standardni odklon 1,036). Zadnji sklop vprašanj pa se nanaša na trditve v zvezi z zdravim prehranjevanjem. Najbolj so se odgovori razlikovali pri vprašanju ali jejo doma pridelano hrano (aritmetična sredina 3,02, standardni odklon ,820). V večini pa na ostale tri trditve odgovorili s popolnoma drži ali drži.

Na splošno so se anketiranci strinjali s trditvami v vprašalniku, izjema je bilo vprašanje o tem ali je v trgovinah dovolj slovenskih izdelkov, kjer se s trditvijo niso strinjali. Tu so z 82% odgovorili, da trditev sploh ne drži (52%) ali ne drži (30%). S tem smo tudi potrdili Hipotezo 5, da anketiranci menijo, da v trgovinah ni dovolj slovenskih prehrabnih izdelkov.

Tabela 2: Frekvenčna tabela za spremenljivko »V trgovinah je dovolj slo prehrabnih izdelkov«

V trgovinah je dovolj slo prehrabnih izdelkov				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
'Sploh ne drži'	26	52,0	52,0	52,0
'Ne drži'	15	30,0	30,0	82,0
'Niti drži niti ne drži'	4	8,0	8,0	90,0
'Drži'	4	8,0	8,0	98,0

'Popolnoma drži'	1	2,0	2,0	100,0
Total	50	100,0	100,0	

V naši raziskavi smo tudi domnevali (H1), da obstaja pozitivna povezava med potrebami po spremembah na področju samooskrbe hrane in spremembami v načinu prehranjevanja. Naša četrta hipoteza (H4) je bila, da med pomembnost samooskrbe s hrano in potrebami po spremembah v hortikulturi zaradi novih vrednot obstaja pozitivna povezava. Obe hipotezi smo testirali s Pearsonovim korelacijskim koeficientom in potrdili obe korelaciji na ravni 0,01 ($r = 0.633$ in $r = 0.500$, v tem zaporedju).

Naša druga hipoteza (H2) je bila, da med potrebami po spremembah v hortikulturi zaradi novih vrednot in skrbjo za varovanje okolja obstaja pozitivna povezava. V raziskavi pa smo tudi domnevali (H3), da sta kupovanje slovenskih proizvodov in skrb za okolje pozitivno povezana. Tudi ti dva hipotezi smo testirali s Pearsonovim korelacijskim koeficientom in potrdili obe korelaciji na ravni 0,05 ($r = 0.350$ in $r = 0.346$, v tem zaporedju).

Tabela 3: Pearsonov korelacijski koeficient (n=50)

	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14	S15	S16	S17	S18	S19	S20
S7	,527**														
S8	,328*	,316*													
S9	-,130	-,031	,144												
S10	,200	,118	,355*	,351*											
S11	,350*	,369**	,401**	,019	,310*										
S12	,195	,145	,097	,241	,052	,426**									
S13	,262	,275	,244	,121	-,042	,268	,403**								
S14	-,266	,038	,127	,123	-,035	-,172	-,144	-,210							
S15	,009	,329*	-,008	,089	-,284*	-,005	,135	,008	,272						
S16	,500**	,143	,209	-,163	,178	,396**	,429**	,463**	-,485**	-,224					
S17	,406**	-,054	,131	,046	,180	,376**	,170	,183	-,588**	-,105	,491**				
S18	,193	,320*	,141	-,077	-,082	,158	,142	,110	,149	,723**	,013	-,071			
S19	,343*	,164	,085	,121	,212	,346*	,288*	,055	-,342*	,164	,223	,389**	,238		
S20	,242	,073	,242	-,031	,034	,395**	,465**	,173	-,290*	,041	,492**	,341*	,061	,423**	
S21	,382**	,219	,233	,166	,254	,432**	,295*	,246	-,454**	,092	,537**	,633**	,016	,392**	,368**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

3.5 Razprava in zaključek

V raziskavi smo ugotavljali povezavo med trditvami s področja hortikulture, naravovarstvom, samooskrbe s hrano v Sloveniji in zdravega načina prehranjevanja. Naša prva hipoteza (H1) je bila, da obstaja pozitivna povezava med potrebami po spremembah na področju samooskrbe hrane in spremembami v načinu prehranjevanja. Hipotezo smo testirali s Pearsonovim korelacijskim koeficientom in na podlagi dobljenega lahko potrdimo, da obstaja močna pozitivna povezava med potrebami po spremembah na področju samooskrbe hrane in spremembami v načinu prehranjevanja. Korelacija je bila potrjena na ravni 0,01. V

nadaljevanju smo želeli preveriti ali obstaja pozitivna povezava med potrebami po spremembah v hortikulturi zaradi novih vrednot in skrbjo za varovanje okolja (H2) ter ali obstaja povezava med kupovanjem slovenskih proizvodov in skrbjo za okolje (H3). Hipotezi smo prav tako testirali s Pearsonovim korelacijskim koeficientom in tudi tu se je izkazalo, da obstaja pozitivna povezava med spremenljivkama, saj smo potrdili obe korelaciji na ravni 0,05. Naša četrta hipoteza, ki smo jo želeli preveriti je bila ali obstaja povezava med pomembnostjo samooskrbe s hrano in potrebami po spremembah v hortikulturi zaradi novih vrednot. Na podlagi rezultatov raziskave smo ugotovili, da obstaja močna pozitivna povezava med prej omenjeni. Tudi to hipotezo smo testirali s Pearsonovim korelacijskim koeficientom in potrdili korelacijo na ravni 0,01. Na koncu pa smo želeli še preveriti kaj anketiranci menijo o ponudbi slovenskih prehranskih izdelkov v trgovini. Kar 82% jih je trditev, da je v trgovinah dovolj slovenskih prehranskih izdelkov v trgovini z ne drži ali popolnoma ne drži, s čimer smo potrdili tudi našo zadnjo domnevo (H5).

Pred zaključkom, pa je potrebno upoštevati tudi nekaj omejitev te študije. Kot prvo, uporabili smo majhen reprezentativni vzorec in drugič, obravnavane ugotovitve so bili pridobljene iz le ene študije, zato je treba biti previden pri posploševanju rezultatov. Prav tako je pomembno poudariti, raziskava ne ugotavlja dejanske povezave med področji temveč temelji na mnenjih anketirancev. Za nadaljnje raziskave bi bilo smiselno uporabiti večji vzorec in ne nazadnje ugotavljati povezave med vsemi štirimi področji v praksi.

Podatki, zbrani iz vzorca 50 anketiranih, so potrdili vseh pet hipotez. Na podlagi literature in rezultatov naše raziskave lahko zaključimo, da obstajajo pomembne povezave med hortikulturo, varovanjem okolja, samooskrbo in zdravim prehranjevanje. Večina vprašanih tudi meni, da je v trgovinah premalo slovenskih prehranskih izdelkov, kar napeljuje na potrebo po spremembah na tem področju.

Literatura

Umanotera. (2010). Prihodnost kmetijstva in hrane v Sloveniji. Pridobljeno 22.1.2012 na <http://www.planbzasslovenijo.si/upload/kmetijstvo/porocilo-kmetijstvo.pdf>

Kocbek ,D. (2011). Odvisnost od uvoza hrane postane problem v kriznih časih. Pridobljeno 3.2.2012 na <http://www.razgledi.net/2011/02/22/odvisnost-od-uvoza-hrane-postane-problem-v-kriznih-casih/>

Resolucija o strateških usmeritvah slovenskega kmetijstva in živilstva, Ur. L. RS, št 25/2011, (ReSURSKŽ)

Resolucija o strateških usmeritvah slovenskega kmetijstva in živilstva <http://www.mkgp.gov.si/>, 5.2.2012

Šušteršič, A. (2009) Vpliv makroekonomskih razmer na nakupe v diskontnih prodajalnah, diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta

Bajde, J. (2011). Bližina ključno merilo pri izbiri trgovine, Pridobljeno 3.2.1012, na http://www.gfkorange.si/?option=com_gfkorange&Itemid=54&id=478

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije (2010), Izhodišča za razpravo o skupni kmetijski politiki EU po letu 2013. Pridobljeno 22.1.2012 na http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/saSSo/VHODNA_stran_novo/_Izhodisca_SI_o_SKP_po_2013.pdf

Analiza prijave in vpisa, pridobljeno na: http://www.vpis.uni-lj.si/vpis/kazalo_analiza.htm,
12.2.2012).